

Prolaktin'in Göğüs Kanserindeki Rolü

Normal koşullarda prolaktin hormonu, kadınlarda ergenlik, hamilelik ve emzirme gibi çeşitli dönemlerde, göğüs dokusunun büyümesini ve farklılaşmasını sağlar. Fakat araştırmacılara göre, bu hormonun bir etkisi de, göğüs kanserinin büyümesine yol açmasıdır. Ayrıca yapılan son çalışmalara göre bu etki, sanıldığı kadar az da değil. Kanserli göğüs dokularının incelendiği daha önceki araştırmalarda, bunların sadece %20 ile %60'ının prolaktin hormonu reseptörünü ürettiği ve böylece prolaktinin uyarıcı etkisine hedef olduğu tahmin edilmekteydi. Pennsylvania Üniversitesi'nde yapılan ve gelişmiş tekniklerin kullanıldığı yeni araştırmaların sonucundaysa, bu oranın %95'ten daha çok olduğu görüldü. Aynı araştırmada, eskiden bulunduğu tersine prolaktin hormonunun sadece hipofiz bezi tarafın-

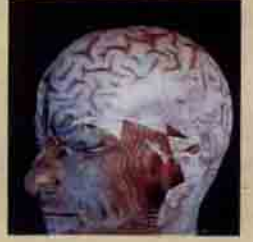
dan değil, normal ve kanserli göğüs dokusu tarafından da üretildiği bulundu. Araştırmacılar buldukları bu iki sonuca dayanarak, çoğu durumda prolaktin hormonunun kanserin büyümesinde uyarıcı rol oynadığını ileri sürüyorlar.

Reseptörün yaygın olarak üretilmesi her ne kadar iyi bir haber olmasa da, bu buluş, önemli yeni ilaçların geliştirilmesinde kullanılabilir. Bilim adamlarına göre, prolaktin hormonu reseptörlerini bloke etmenin bir yolu bulunursa, bu tümörler küçültülebilir ve hatta yok edilebilir. Yeni bulunan herceptin adlı ilaç gibi, sadece belli bir grup hasta yerine prolaktin ve bunun reseptörünü hedefleyen bir terapi, göğüs kanseri olan hastaların büyük çoğunluğu için yararlı olabilir.

Armağan Koçer Sağıroğlu

www.sciencedaily.com

Beyni Üç Boyutlu Görmek

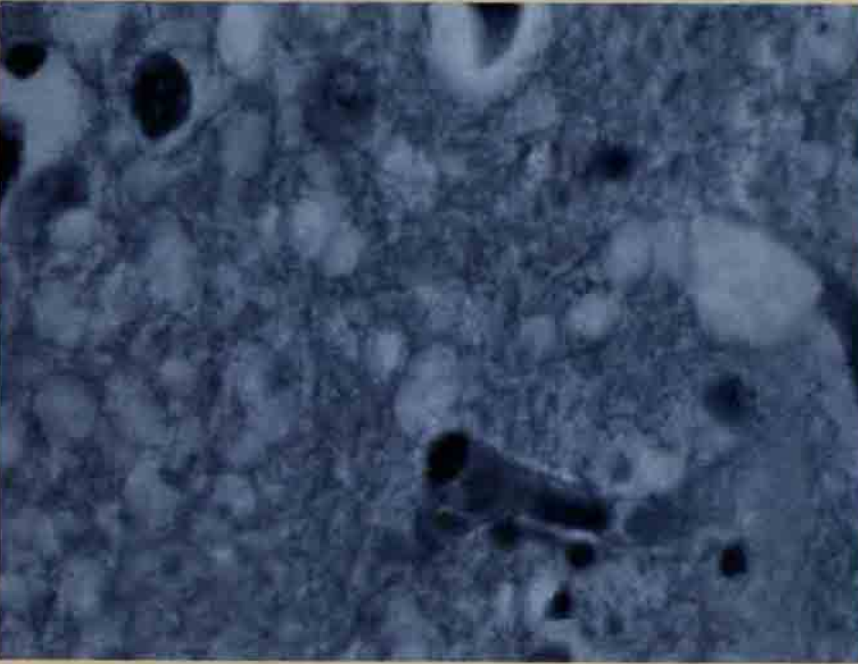

Bir ekran üzerinde beyni üç boyutlu olarak her açıdan görebilmek... Beyin cerrahlarının bu düşü gerçekleşti. Bunun için beynin manyetik rezonans ve bilgisayarlı tomografi görüntüleri, birlikte bir bilgisayara yüklendi.

Bu yöntemle beynin en gizli köşeleri bile rahatlıkla görülebilmekte, en saklı beyin tümörleri bile hemen teşhis edilebilmekte ve beyin cerrahları operasyon sırasında izleyecekleri stratejiyi çok iyi belirleyebilmekte. Cihaz, Almanya'da Siemens firması tarafından üretiliyor.

Science et Vie, Ekim 1998

Büyüme Hormonu Tedavisi Öldürebiliyor

1988 yılına gelene değin, hipofiz bezine bağlı cüceliklerin tedavisinde, insan kadavralarından çıkartılmış hipofiz bezinden elde edilen büyüme hormonu kullanılıyordu. Hormona istek o kadar fazlaydı ki Paris hastanelerinin nöroloji servislerinde ölen hastaların hipofizleri çıkartılıyor ya da SSCB'den insan hipofiz bezleri

sattın alınıyordu. Bu stoklar 1988'e değin kullanıldı. Oysa daha 1985'te ABD'de insan büyüme hormonuyla tedavi edilen hastalarda Creutzfeld Jacob hastalığı (CJH) görülmeye başlanmıştı. Bu hastalığı yapan "deli dana" hastalığını ve diğer süngersi beyin hastalıklarını yapan prion denilen mikropardı. Prionlarda DNA ya da

RNA yoktur. Prionlar protein molekülleridir. İnsan beynindeki normal prion proteinleri, vücuda dışarıdan hastalık yapıcı prion molekülleri girince, mikroplaşır. Prion hastalıklarının genellikle 1-2 yıl içinde öldürücüdür. Tedavisi de yoktur. Fransa'da büyüme hormonu tedavisine bağlı ilk CJH olguları 1989'da görülmeye başlandı. 1989 ile 1998 arasında büyüme hormonu enjeksiyonlarıyla tedavi görmüş 50 çocuk CJH'a yakalandı ve çoğu bu hastalıktan öldü. On yıl sonra bu trajedinin sorumlularını bulmak artık çok zor. 1998'de bu hormonun yapıldığı Pasteur Enstitüsü şubeleri yıkıldı ve ilaçla ilgili arşivler bir yangında kayboldu. Bugün bu hormonu Hastaneler Merkez Eczanesi dağıtıyor. Bir polis soruşturması raporuna göre, soruşturmanın derinleştirilmesini önlemek üzere çok önemli bilimsel belgeler yok edildi. Ölen çocukların aileleri tazminat davaları açmaya hazırlanıyorlar. Resimde CJH'da prionların beyin sinir hücreleri içinde boşluklar oluşturması görülüyor.

Science et Vie, Ekim 1998